

32001F0413

L 149/1

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

2.6.2001

OKVIRNI SKLEP SVETA
z dne 28. maja 2001
o boju proti goljufiji in ponarejanju v zvezi z negotovinskimi plačilnimi sredstvi

(2001/413/PNZ)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 34(2)(b) Pogodbe,

ob upoštevanju pobude Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Goljufija in ponarejanje v zvezi z negotovinskimi plačilnimi sredstvi pogosto delujeta v mednarodnem obsegu.
- (2) Delo, ki ga opravljajo različne mednarodne organizacije (npr. Svet Evrope, Skupina osmih, Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj, Interpol in Združeni narodi), je pomembno, vendar ga mora dopolnjevati ukrepanje Evropske unije.
- (3) Svet je mnenja, da resnost in razvoj določenih oblik goljufije v zvezi z negotovinskimi plačilnimi sredstvi zahteva obsežne rešitve. Priporočilo št. 18 Programa ukrepov za boj proti organiziranemu kriminalu ⁽³⁾, ki ga je potrdil Amsterdamski Evropski svet dne 16. in 17. junija 1997, kot tudi točka 46 Programa ukrepov Sveta in Komisije o tem, kako izvajati določbe Amsterdamske pogodbe o območju svobode, varnosti in pravice ⁽⁴⁾, ki ga je potrdil Dunajski Evropski svet dne 11. in 12. decembra 1998, poziva k ukrepanju glede te zadeve.
- (4) Ker cilje tega okvirnega sklepa, namreč zagotoviti, da se goljufija in ponarejanje v zvezi z vsemi oblik negotovinskih plačilnih sredstev, priznavata kot kaznivi dejanji in da sta podrejeni učinkovitim, sorazmernim in odvračilnim sankcijam v vseh državah članicah, države članice glede na mednarodno dimenzijo teh kaznivih dejanj ne morejo v zadostni meri doseči in se zato lahko bolje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z

načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. V skladu z načelom sorazmernosti, določenim v tistem členu, ta okvirni sklep ne posega globlje kot je potrebno za doseg te ciljev.

- (5) Ta okvirni sklep bi moral pomagati v boju proti goljufiji in ponarejanju v zvezi z negotovinskimi plačilnimi sredstvi skupaj z drugimi instrumenti, ki jih je Svet že dogovoril, kot je Skupni program ukrepov 98/428/PNZ o ustanovitvi Evropske pravosodne mreže ⁽⁵⁾, Skupni program ukrepov 98/733/PNZ o uvrstitvi sodelovanja v kriminalni organizaciji v državah članicah Evropske unije ⁽⁶⁾ med kazniva dejanja, Skupni program ukrepanja 98/699/PNZ o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in odvzemu predmetov in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji ⁽⁷⁾, kot tudi Sklep z dne 29. aprila 1999 o razširitvi Europolovega mandata na obravnavo ponarejanja denarja in plačilnih sredstev ⁽⁸⁾.
- (6) Komisija je Svetu dne 1. julija 1998 predložila Sporočilo z naslovom „Okvir za ukrepanje v boju proti goljufiji in ponarejanju v zvezi z negotovinskimi plačilnimi sredstvi“, ki se zavzema za politiko Unije, ki bi zajemala tako preventivne kot represivne vidike problema.
- (7) Sporočilo vsebuje osnutek Skupnega programa ukrepanja, ki je en element tega izčrpnega pristopa in predstavlja izhodišče za ta okvirni sklep.
- (8) Potrebno je, da opis različnih oblik ravnanja, ki zahtevajo kriminalizacijo goljufije in ponarejanja v zvezi z negotovinskimi plačilnimi sredstvi, zajema celoten niz dejavnosti, ki skupaj predstavljajo grožnjo organiziranega kriminala v tem pogledu.
- (9) Vse te oblike ravnanja je treba uvrstiti med kazniva dejanja v vseh državah članicah in predvideti učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije za fizične in pravne osebe, ki so zagrešile ali pa so odgovorne za taka kazniva dejanja.

⁽¹⁾ UL C 376 E, 28.12.1999, str. 20.

⁽²⁾ UL C 121, 24.4.2001, str. 105.

⁽³⁾ UL C 251, 15.8.1997, str. 1.

⁽⁴⁾ UL C 19, 23.1.1999, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 191, 7.7.1998, str. 4.

⁽⁶⁾ UL L 351, 29.12.1998, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 333, 9.12.1998, str. 1.

⁽⁸⁾ UL C 149, 28.5.1999, str. 16.

(10) Namen tega, da kazenska zakonodaja nudi zaščito predvsem plačilnim instrumentom, ki so opremljeni s posebno obliko zaščite proti posnemanju ali zlorabi, je spodbujati upravljavce, da zagotovijo to zaščito plačilnim instrumentom, ki jih izdajajo, in da zato dodajo instrumentu element preprečevanja.

(11) Potrebno je, da si države članice medsebojno zagotovijo najširši obseg vzajemne pomoči in da se posvetujejo, kadar sta za isto kaznivo dejanje sodno pristojni dve ali več držav članic –

SPREJEL NASLEDNJI OKVIRNI SKLEP:

Člen 1

Opredelitve

Za namen tega okvirnega sklepa:

- (a) „plačilni instrument“ pomeni fizični instrument, ki ni zakonito plačilno sredstvo (bankovci in kovanci), ki zaradi svojega posebnega značaja sam ali skupaj z drugim (plačilnim) instrumentom imetniku ali uporabniku omogoča prenos denarja ali denarne vrednosti, kot na primer kreditne kartice, evroček kartice, druge kartice, ki jih izdajo finančne ustanove, potovalni čeki, evročeki, drugi čeki in menice, ki so zaščiteni proti ponaredkom ali goljufivi uporabi, na primer skozi oblikovanje, šifriranje ali podpis;
- (b) „pravna oseba“ pomeni vsak subjekt, ki ima tak pravni položaj po veljavni zakonodaji, razen držav ali drugih javnih teles pri izvrševanju državne oblasti in javnih mednarodnih organizacij.

Člen 2

Kazniva dejanja povezana s plačilnimi instrumenti

Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se naslednje ravnanje šteje za kaznivo dejanje, kadar se zagreši naklepno, vsaj glede kreditnih kartic, evroček kartic, drugih kartic, ki so jih izdale finančne ustanove, potovalnih čekov, evročekov, drugih čekov in menic:

- (a) tatvina ali druga nezakonita prisvojitve plačilnega instrumenta;
- (b) ponarejanje ali falsificiranje plačilnega instrumenta, da bi se ga uporabilo na goljufiv način;
- (c) prejetanje, pridobivanje, prenašanje, prodaja ali prenos drugi osebi ali posedovanje ukradenega ali drugače nezakonito prisvojenega ali ponarejenega ali falsificiranega plačilnega instrumenta, da bi ga uporabili na goljufiv način;

- (d) goljufiva uporaba ukradenega ali sicer nezakonito prisvojenega ali ponarejenega ali falsificiranega plačilnega instrumenta.

Člen 3

Kazniva dejanja, povezana z računalniki

Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da je naslednje ravnanje kaznivo dejanje, kadar je naklepno zagrešeno:

opravljanje ali povzročanje prenosa denarja ali denarne vrednosti in s tem povzročanje nedovoljene izgube premoženja drugi osebi, z namenom pridobivanja nedovoljene premoženjske koristi zase ali za koga drugega z:

- neupravičenim vnosom, spreminjanjem, brisanjem ali preprečevanjem računalniških podatkov, predvsem identifikacijskih podatkov, ali
- neupravičenim vmešavanjem v delovanje računalniškega programa ali sistema.

Člen 4

Kazniva dejanja, povezana s posebej prirejenimi napravami

Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se naslednje ravnanje šteje za kaznivo dejanje, kadar je naklepno zagrešeno:

goljufivo izdelovanje, prejetanje, pridobivanje, prodaja ali prenos drugi osebi ali posedovanje:

- instrumentov, predmetov, računalniških programov in vseh drugih sredstev, ki so posebej prirejeni za zagrešitev katerega od kaznivih dejanj, ki so opisani v členu 2(b),
- računalniški programi, katerih namen je zagrešitev katerega izmed kaznivih dejanj, ki so opisani v členu 3.

Člen 5

Sodelovanje, napeljevanje in poskus

Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da so sodelovanje pri in napeljevanje k ravnanju, ki je navedeno v členih 2, 3 in 4, ali poskusi ravnanj, navedenih v členu 2(a), (b) in (d) in členu 3, kaznivi.

Člen 6

Kazni

Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da je ravnanje, ki je omenjeno v členih 2 do 5, kaznivo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kazenskimi ukrepi, vključno s kaznimi, ki vsaj v težjih primerih vključujejo odvzem prostosti, ki je pogoj za izročitev.

Člen 7

Odgovornost pravnih oseb

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se pravne osebe lahko štejejo za odgovorne za ravnanje, ki je navedeno v členu 2(b), (c) in (d) ter členih 3 in 4, ki jih je v njihovo korist zagrešila oseba, ki deluje bodisi individualno ali kot del organa pravne osebe, ki ima vodilno vlogo znotraj pravne osebe, na temelju:

- pooblastila za zastopanje pravne osebe, ali
- pooblastila za sprejemanje odločitev v imenu pravne osebe, ali
- pooblastila za izvajanje nadzora znotraj pravne osebe,

kot tudi za vpletenost kot sotorilke ali napeljevalke pri zagrešitvi takega kaznivega dejanja.

2. Razen v primerih, določenih v odstavku 1, vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se pravna oseba lahko šteje za odgovorno, kadar je pomanjkanje nadzora ali pregleda s strani osebe iz odstavka 1 omogočilo zagrešitev iz člena 2(b), (c) in (d) ter členov 3 in 4 v korist te pravne osebe s strani osebe na podlagi njenega pooblastila.

3. Odgovornost pravne osebe na podlagi odstavkov 1 in 2 ne izključuje kazenskih postopkov proti fizičnim osebam, ki so storilci, napeljevalci ali sotorilci pri ravnanju, ki je omenjeno v členu 2(b), (c) in (d) ter členih 3 in 4.

Člen 8

Sankcije za pravne osebe

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se pravna oseba, ki se šteje za odgovorno v skladu s členom 7(1), kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami, ki vključujejo denarne kazni v skladu s kazenskim ali drugim pravom in lahko vključuje druge sankcije kot so:

- (a) izključitev iz upravičenosti do javnih ugodnosti ali pomoči;
- (b) začasna ali stalna prepoved opravljanja trgovinskih dejavnosti;
- (c) postavitve pod sodni nadzor;
- (d) sodni nalog za likvidacijo.

2. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se pravna oseba, ki se šteje za odgovorno skladno s členom 7(2), kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami ali ukrepi.

Člen 9

Sodna pristojnost

1. Vsaka država sprejme potrebne ukrepe za vzpostavitev svoje sodne pristojnosti glede kaznivih dejanj, ki so navedena v členih 2, 3, 4 in 5, kadar je bilo kaznivo dejanje zagrešeno:

- (a) v celoti ali delno znotraj njenega ozemlja; ali
- (b) s strani njenega državljana, pod pogojem, da lahko zakonodaja te države članice zahteva, da je ravnanje kaznivo tudi v državi, kjer je do njega prišlo; ali
- (c) v korist pravne osebe, ki ima svoj sedež na ozemlju te države članice.

2. Ob upoštevanju člena 10 se lahko vsaka država članica odloči, da ne bo uporabljala ali da bo samo v določenih primerih ali okoliščinah uporabljala pravilo o sodni pristojnosti, ki je določeno v:

- odstavku 1(b),
- odstavku 1(c).

3. Države članice obvestijo Generalni sekretariat Sveta, kadar se odločijo za uporabo odstavka 2, kjer je primerno z navedbo določenih primerov ali okoliščin, v katerih se odločitev uporablja.

Člen 10

Izročitev in pregon

- 1. (a) Vsaka država članica, ki po svoji zakonodaji ne izroča svojih državljanov, sprejme potrebne ukrepe za vzpostavitev svoje sodne pristojnosti za kazniva dejanja, določena v členih 2, 3, 4 in 5, kadar jih zagrešijo njeni državljani izven njenega ozemlja.
- (b) Vsaka država članica predloži primer, kadar eden od njenih državljanov domnevno zagreši v drugi državi članici kaznivo dejanje, ki vključuje ravnanje, opisano v členih 2, 3, 4 ali 5, in ne izroči te osebe drugi državi članici zgolj na podlagi njenega državljanstva, svojim pristojnim organom zaradi pregona, če je to primerno. Da bi omogočili izvajanje pregona, se posredujejo kartoteke, podatki in dokazni material v zvezi s kaznivim dejanjem v skladu s postopki, ki jih določa člen 6(2) Evropske konvencije o izročitvi z dne 13. decembra 1957. Država članica prosilka se obvesti o začetem pregonu in njegovem izidu.

2. Za namen tega člena se „državljan“ države članice tolmači v skladu z vsemi izjavami, ki jih poda ta država na podlagi člena 6(1)(b) in (c) Evropske konvencije o izročitvi.

Člen 11

Sodelovanje med državami članicami

1. V skladu z veljavnimi konvencijami, večstranskimi ali dvostranskimi sporazumi ali dogovori države članice druga drugi nudijo najširši obseg vzajemne pomoči v zvezi s postopkom, ki se nanaša na kazniva dejanja, določena v tem okvirnem sklepu.

2. Kadar je več držav članic pristojnih glede kaznivih dejanj, ki jih predvideva ta okvirni sklep, se posvetujejo med seboj glede usklajevanja svojega ukrepanja za namen učinkovitega pregona.

Člen 12

Izmenjava informacij

1. Države članice določijo operativne kontaktne točke ali pa lahko uporabijo obstoječe operativne strukture za izmenjavo informacij in za druge stike med državami članicami za namen uporabe tega okvirnega sklepa.

2. Vsaka država članica obvesti Generalni sekretariat Sveta in Komisiji o svojem oddelku ali oddelkih, ki delujejo kot kontaktne točke v skladu z odstavkom 1. Generalni sekretariat obvesti o teh kontaktnih točkah ostale države članice.

Člen 13

Ozemljaska veljavnost

Ta okvirni sklep velja tudi za Gibraltar.

Člen 14

Izvajanje

1. Države članice do 2. junija 2003 uveljavijo ukrepe, ki so potrebni za uskladitev s tem okvirnim sklepom.

2. Države članice do 2. junija 2003 pošljejo Generalnemu sekretariatu Sveta in Komisiji besedilo določb, ki v njihovo notranjo zakonodajo predstavljajo obveznosti, ki jim jih nalaga ta okvirni sklep. Svet do 2. septembra 2003 na podlagi poročila, osnovanega na podlagi teh podatkov in pisnega poročila Komisije, oceni obseg, v katerem so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev s tem okvirnim sklepom.

Člen 15

Začetek veljavnosti

Ta okvirni sklep začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

V Bruslju, 28. maja 2001

Za Svet

Predsednik

T. BODSTRÖM